Göteborgs Stad

Stadens utmaningar

Eva Hessman
Stadsdirektör

Stadens utmaningar

Göteborgs Stad

- Utmaningar i ett regionalt och nationellt perspektiv
- Stadens egna utmaningar – omvärld och invärld

- Utmaningar avseende ”de mjuka värdena”
  - Fokus på kvalitet, resultat och nytta för dem vi är till för
  - Fokus på kärnverksamheten
  - Attraktiv arbetsgivare
  - Professionalitet, tillit och förtroende i ledarskapet
  - Förändringsresa mot en annan organisationskultur
  - Styrning och ledning

Kommunutredningen –
Stärkt kapacitet i kommunerna för att möta samhällsutvecklingen

Fi 2017:02
Regeringskansliet
Ordförande: Niklas Karlsson
Huvudsekreterare: Sverker Lindblad
Sekreterare: Susanne Widding-Gidlund

Sekreterare: Ulf Tynelius
Sekreterare: Lisa Hörnström

Två huvudutmaningar

- Minskande och åldrande befolkning ger bristande kapacitet i mindre kommuner

- Urbanisering och vidgade funktionella regioner innebär att kommunindelningen inte svarar mot ett funktionellt regionperspektiv

Kommunutredningen Fi 2017:02

Specifika kommunala utmaningar som växer i styrka

Göteborgs Stad

- Svag ekonomi på grund av demografi och ökade krav
- Personal och kompetensförsörjning
- Etablering och integration av nyanlända
- Kommunernas investeringsbehov
- Växande anspråk på service
- Klimatförändring

Tilltagande polarisering mellan kommuner

Göteborgs Stad

Antal kommuner per kommunstorlek 1974, 2013 och 2040

Befolkning	1974, antal	2013, antal	2040, antal
–4 999	9	15	23
5 000–7 999	36	33	33
8 000–19 999	133	123	108
20 000–49 999	78	72	69
50 000–99 999	24	33	34
100 000	10	14	23
Summa	290	290	290

Källa: SOU 2015:101, Långtidsutredningen, bilaga 7

Göteborg i en regional och nationell kontext

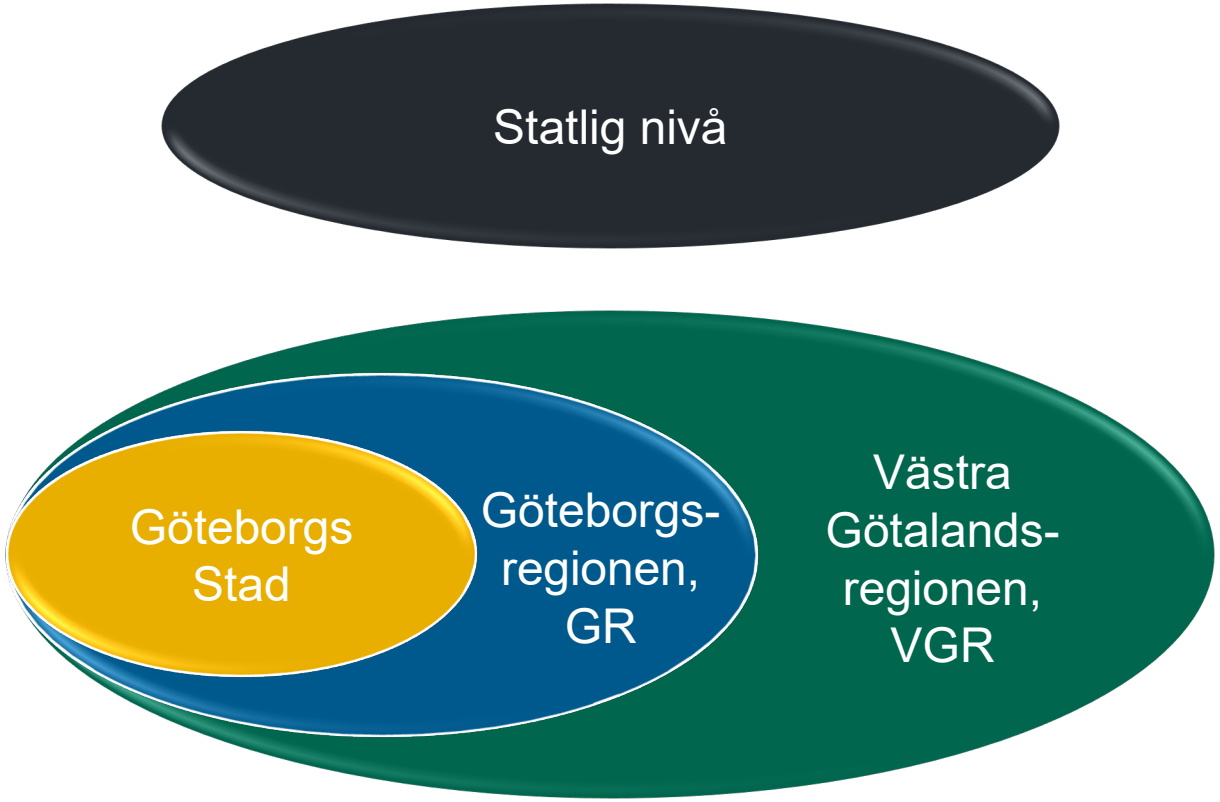

- Staden som en del i ett regionalt och nationellt sammanhang.
- Hur hanterar vi den statliga styrningen?
- Hur driver vi storstadsfrågorna i ett regionalt och nationellt perspektiv?
- Hur får vi till samverkan med den regionala och statliga nivån?

Sammanfattande budskap

- Kommuner och landsting står inför STORA utmaningar framöver, framförallt drivet av demografi och ökade förväntningar och ambitioner.
- Staten kommer att behöva förhålla sig till kommunernas utmaningar.
- Utmaningarna ser olika ut i olika kommuner och landsting – innebär att det är viktigt att bevaka och driva storstadsperspektivet i de relevanta sammanhangen.

Driva storstadsperspektivet på regional och nationell nivå

Leda och styra den egna verksamheten för att skapa långsiktigt hållbar verksamhet och handlingsfrihet

Stadens utmaningar

Göteborgs Stad

- Utmaningar i ett regionalt och nationellt perspektiv
- Stadens egna utmaningar – omvärld och invärld

- Utmaningar avseende ”de mjuka värdena”
  - Fokus på kvalitet, resultat och nytta för dem vi är till för
  - Fokus på kärnverksamheten
  - Attraktiv arbetsgivare
  - Professionalitet, tillit och förtroende i ledarskapet
  - Förändringsresa mot en annan organisationskultur
  - Styrning och ledning

Vårt uppdrag

Göteborgs Stad

Boende Besökare Näringsliv

Omvärlds-förutsättningar

Politiskt landskap

Det kommunala grunduppdraget

Finansiering av välfärden
Kompetensförsörjning
Demografisk utveckling
Förväntningar och ambitioner
Kvalitet i leveransen
Fördelning av resurser

”Hela staden” perspektiv

Organisations-förändringar

Stadsutveckling

Infrastruktur
Bostadsbyggande
Storstadsutveckling
Medborgardialog
Finansieringslösningar
Kapacitet och kompetens

Social hållbarhet

Växande stad
Demokrati
Mänskliga rättigheter
Jämlika livsvillkor
Arbetsmarknad
Näringslivets utveckling
Innovation

Boende Besökare Näringsliv

Vilka frågor behöver vi ställa oss för att möta komplexiteten?

Göteborgs Stad

Hur möter staden utmaningarna?

- Hur möter vi förutsätt-ningarna utifrån globalisering, urbanisering och migration?
- Hur arbetar vi med stadens frågor i ett regional och nationellt perspektiv?
- Hur vill politiken leda, styra och prioritera i omfattningen och i komplexiteten?
- Hur får vi den organisations-kultur vi behöver för att vara en attraktiv arbetsgivare?
- Hur organiserar vi staden för att klara utmaningarna framåt?
- Hur kommunicerar vi såväl externt som internt?
- Hur kommer kommunernas ansvar och uppdrag utvecklas/-förändras (kommun-utredningen) ?
- Hur leder och styr vi?

Utmaningarnas källa

Göteborgs Stad

Demografi

Göteborgs befolkningsutveckling

1950-2018 och prognos 2019-2035

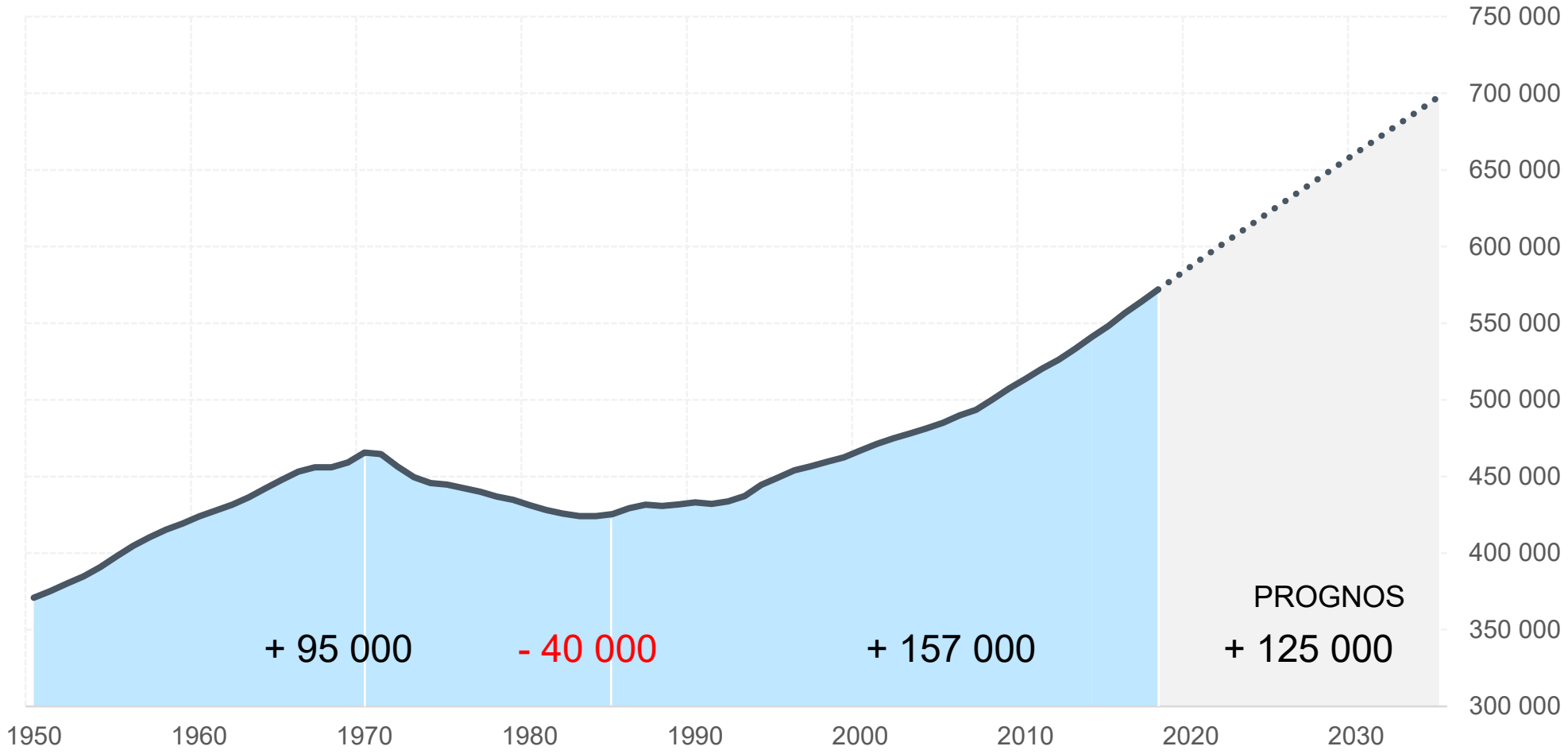

Stadens utmaningar (= kommuners och landstings generella utmaningar)

Göteborgs Stad

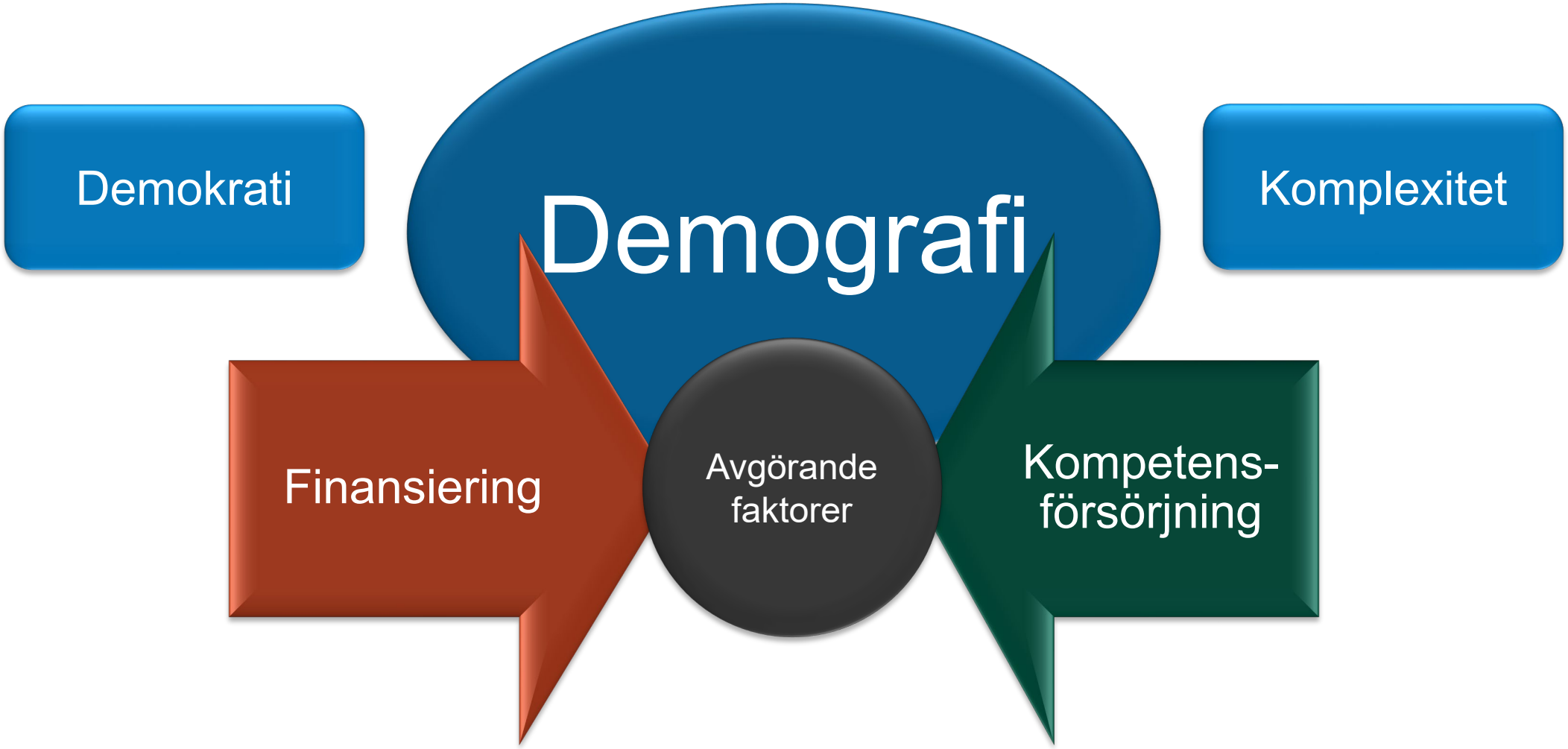

Göteborgs Stads långsiktiga ekonomiska förutsättningar 2017-2035

Gapet …

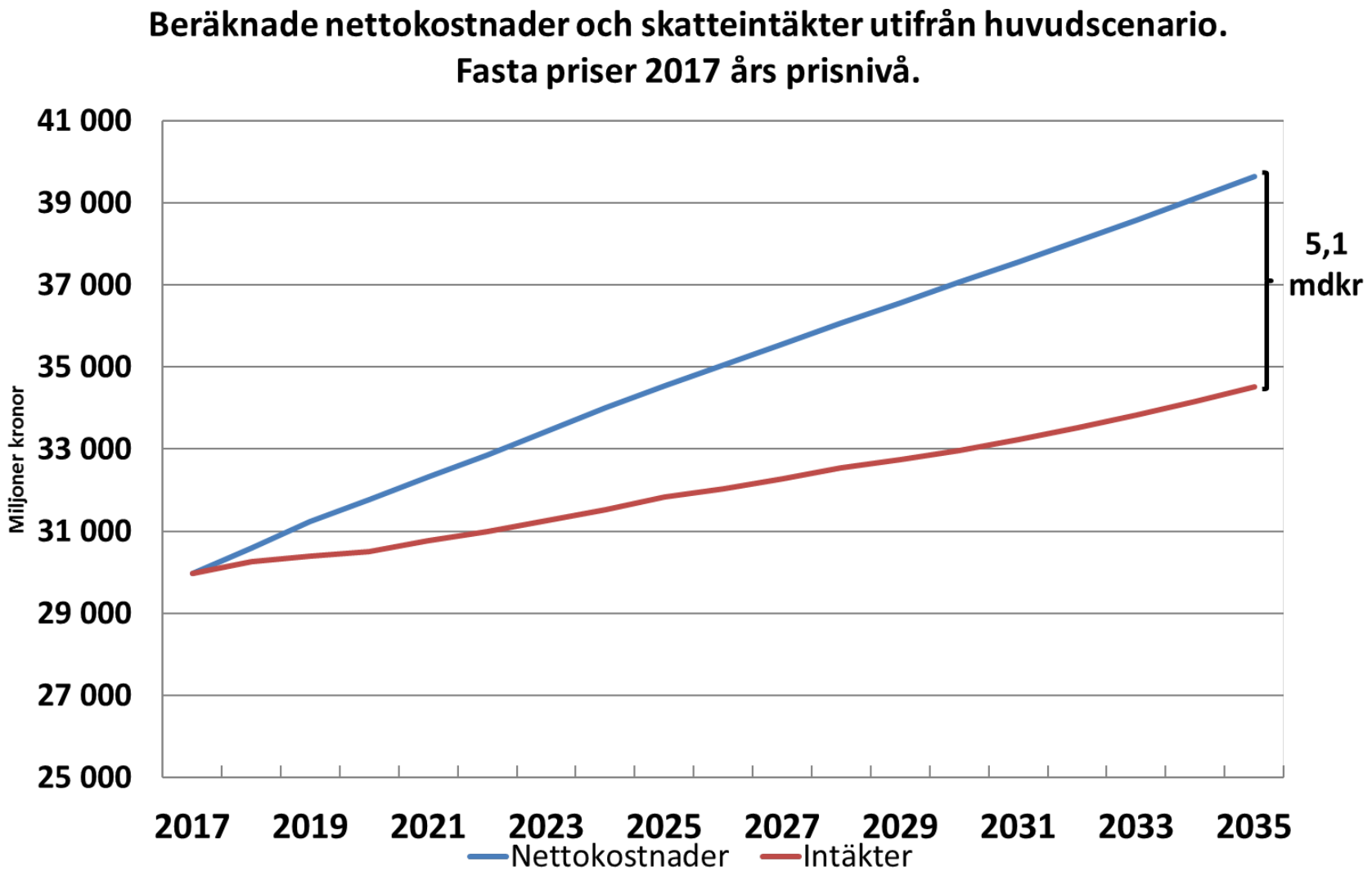
Beräknade nettokostnader och skatteintäkter utifrån huvudscenario.
Fasta priser 2017 års prisnivå.
41 000
39 000
37 000
35 000
33 000
31 000
29 000
27 000
25 000
Miljoner kronor
2017
2019
2021
2023
2025
2027
2029
2031
2033
2035
5,1
mdkr
Nettokostnader
Intäkter

Vad kommer att krävas …

- För balans mellan intäkter och kostnader 2035 krävs:
  - Kostnadsminskningar i form av minskade servicenivåer, ambitioner eller effektiviseringar motsvarande 0,8 procent per år eller
  - Skattehöjning med 3,25 kronor
- Om kostnaderna ökar med 0,5 procent årligen utöver vad som förklaras av priser, löner och befolkningsökning (vilket är en låg ökning historiskt sett) krävs
  - Kostnadsminskningar i form av minskade servicenivåer, ambitioner eller effektiviseringar motsvarande 1,2 procent per år eller
  - Skattehöjning med drygt 5 kronor

Jämförelse med övriga storstäder

Göteborgs Stad

Tre städer,
Tre olika utredningar
Tre olika metoder
Likartad bild!

	Period som utredningen avser	Årligt krav på kostnadsreducering
Göteborg	2017 – 2035	0,8 %
Malmö	2014 – 2030	1,1 %
Stockholm	2013 – 2030	0,8 – 1,0 %

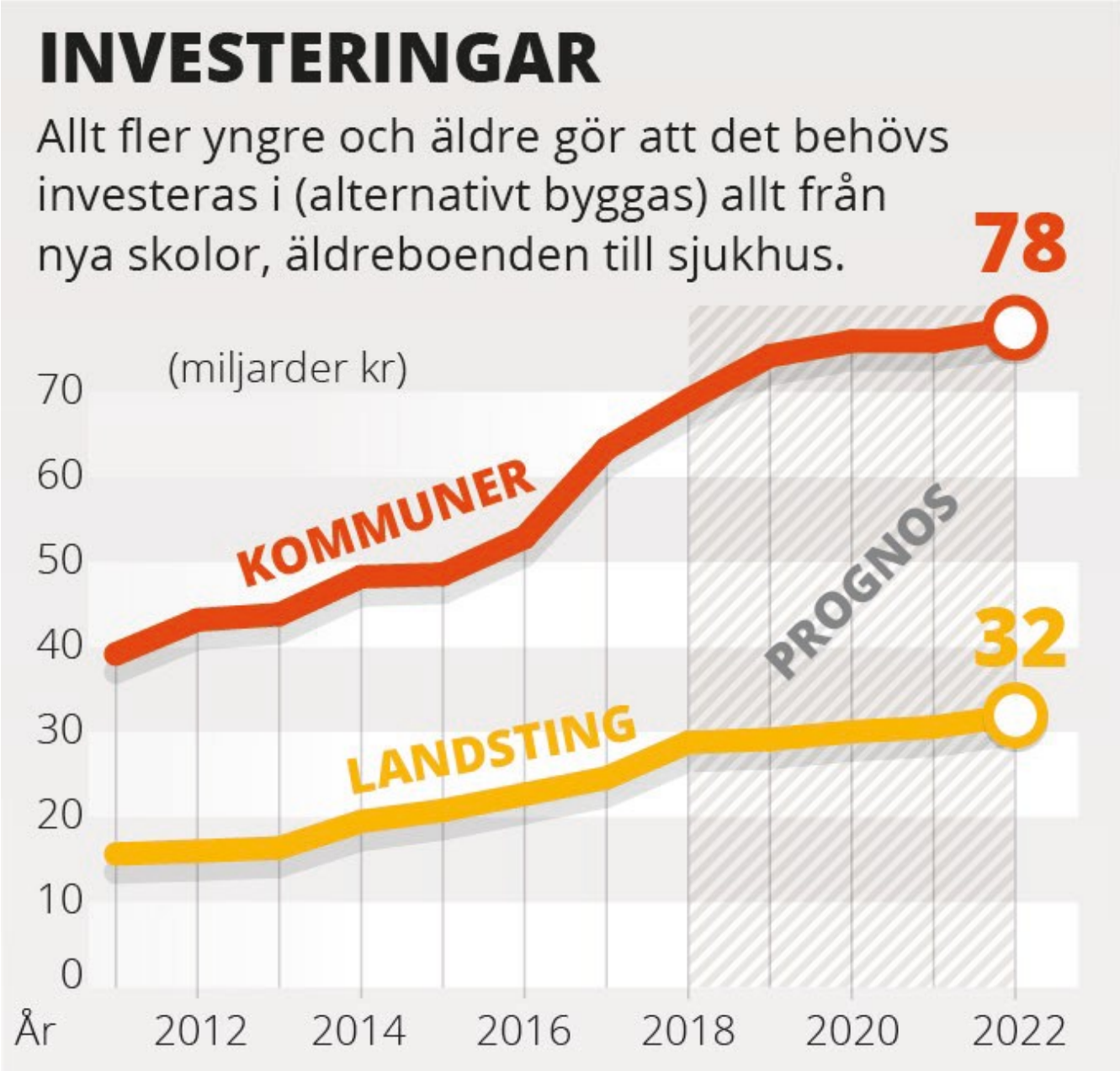

Källa: Sveriges kommuner och landsting, SKL 2018

Konjunkturen på väg ned

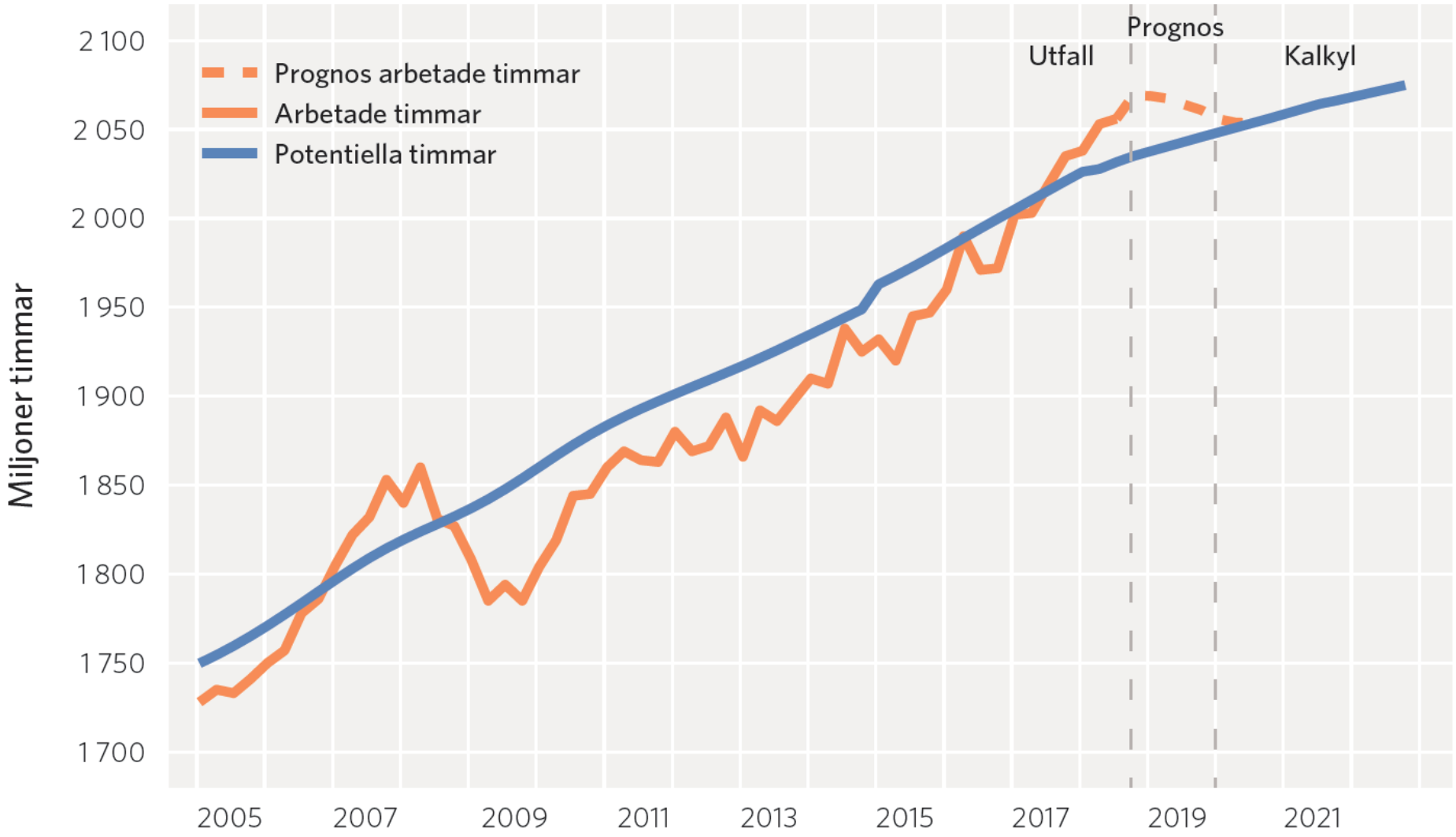

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges kommuner och landsting

VÄLFÄRDSBEHOVEN ÖKAR

Förändring i procent i olika åldersgrupper om tio år jämfört med idag.

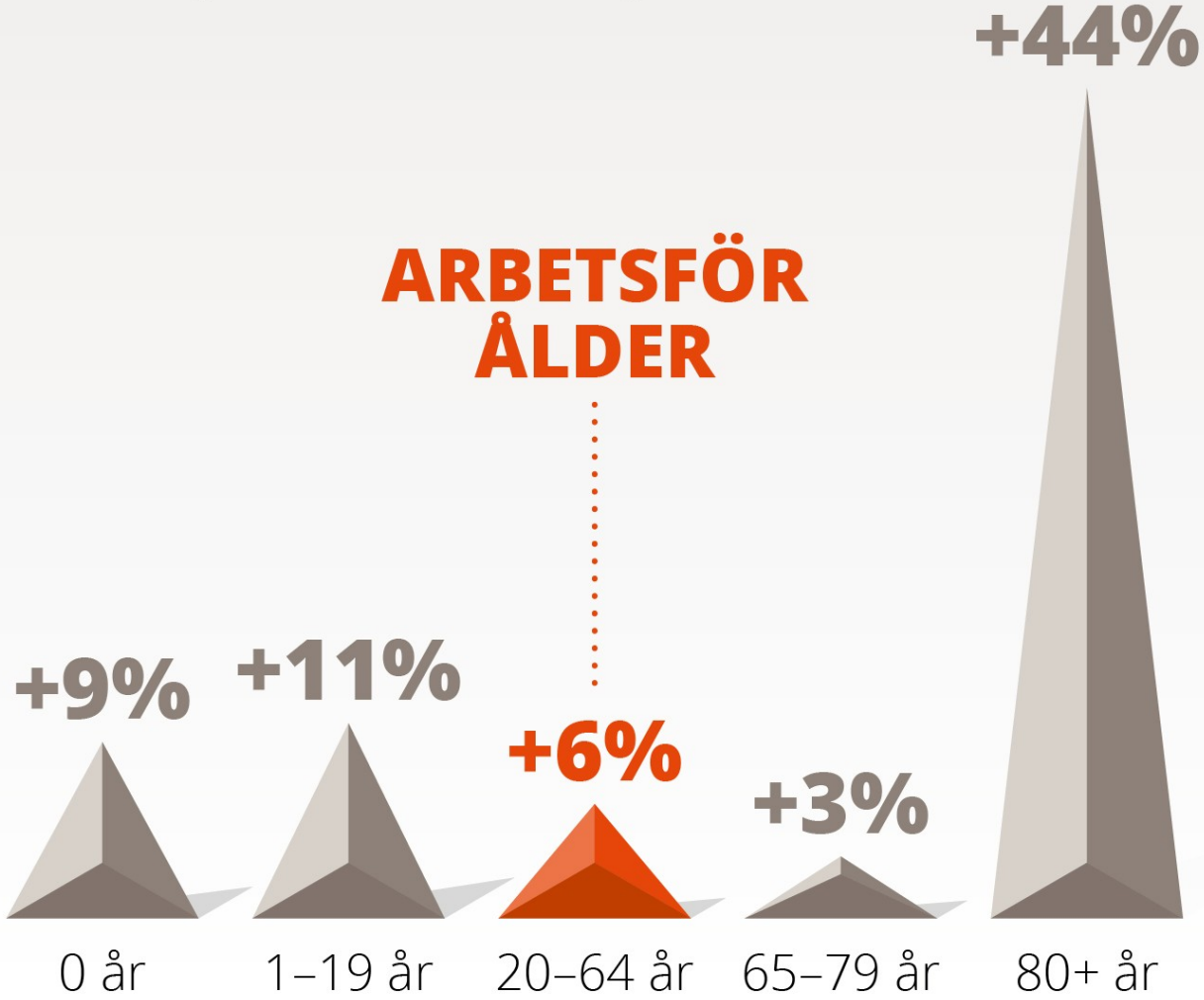

Källa: SCB april 2018

Brist på arbetskraft

Andel arbetsställen med rekryteringsutmaningar

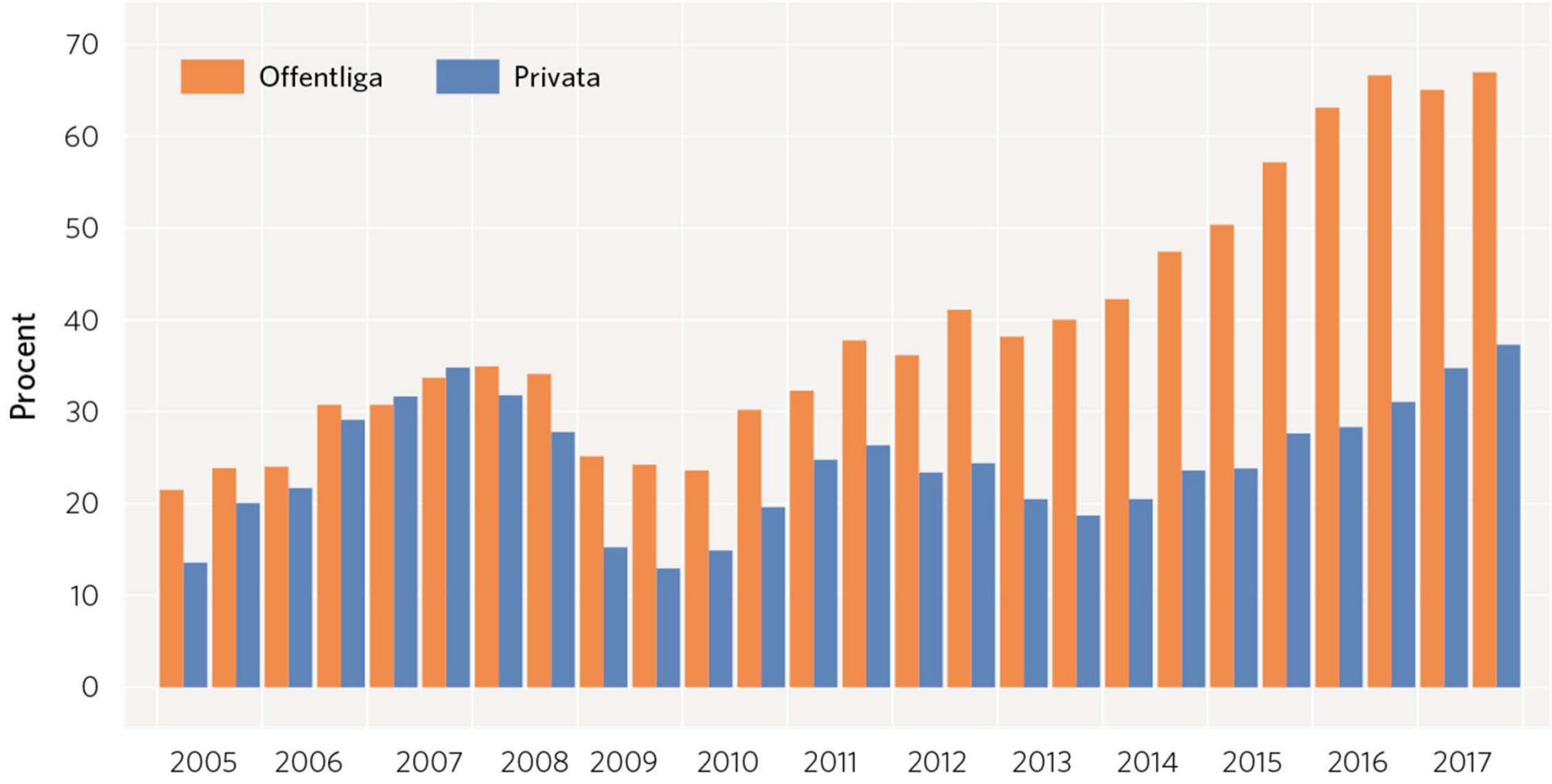

Källa: Sveriges kommuner och landsting, SKL 2018

Förändring av antal sysselsatta totalt samt i kommunsektorn, exklusive respektive inklusive trend

Göteborgs Stad

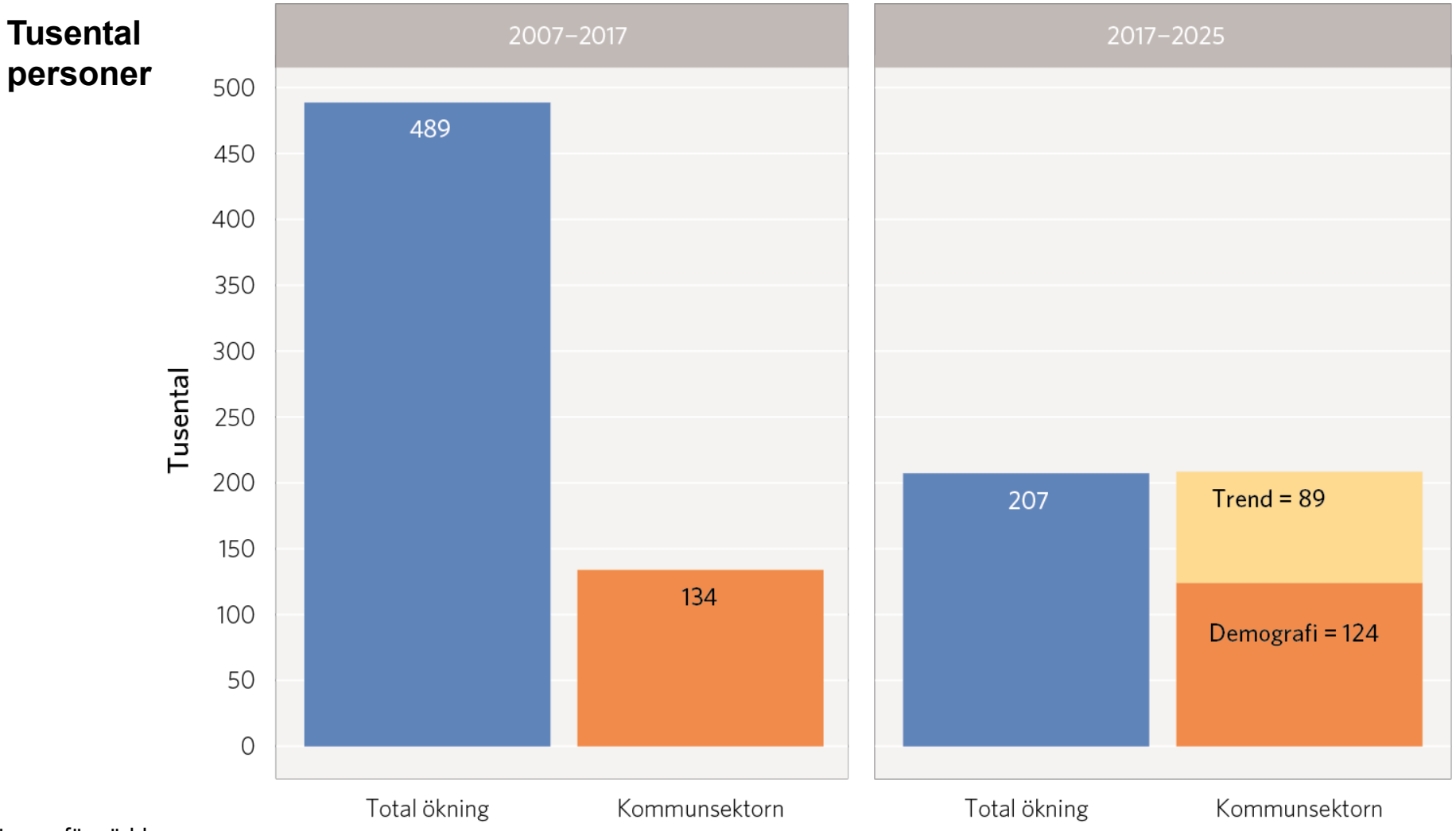

Källa: Sveriges kommuner och landsting, SKL 2018

Stadens utmaningar

Göteborgs Stad

- Utmaningar i ett regionalt och nationellt perspektiv
- Stadens egna utmaningar – omvärld och invärld

- Utmaningar avseende ”de mjuka värdena”
  - Fokus på kvalitet, resultat och nytta för dem vi är till för
  - Fokus på kärnverksamheten
  - Attraktiv arbetsgivare
  - Professionalitet, tillit och förtroende i ledarskapet
  - Förändringsresa mot en annan organisationskultur
  - Styrning och ledning

Vi behöver tänka nytt

Göteborgs Stad

Hur ökar vi tilliten?

Hur kan vår styrning och ledning bättre bidra till vår attraktivitet som arbetsgivare för befintliga och nya medarbetare?

Hur leder och styr vi när resurserna inte ökar?

Hur möter vi förutsätt-ningarna utifrån globalisering, urbanisering och migration?

Hur vill politiken leda, styra och prioritera i omfattningen och i komplexiteten?

Hur kommer kommunernas ansvar och uppdrag utvecklas och förändras?

Hur stärker vi en arbetsmiljö som främjar verksamhetens utveckling och medarbetarnas hälsa?

Göteborgs Stad

Nuläge

Medborgarperspektiv,
Jämlikhet, Stuprörsmentalitet,
göra skillnad/något betydelsefullt,
Likabehandling, Målstyrning,
Byråkrati,
Kontroll, Hierarki,
Samhällsengagemang,
Försiktighet

Önskat läge

Effektivitet,
Göra skillnad/något betydelsefullt,
moral/etik god,
Helhetssyn,
Tillit & förtroende,
Innovation/nytänkande,
Engagemang, Professionalism,
Samarbete/samverkan,
gemensamma värderingar

Källa: Enligt direktörer/VD:ar på förvaltnings- och bolagschefsmöte, januari 2018

Attraktiv arbetsgivare genom ”bästa” verksamheten

Göteborgs Stad

Attraktiv arbetsgivare
- så hänger allt ihop

- ”Bästa” verksamhetsresultatet
- Mötet mellan engagerade medarbetaren och brukaren/ kunden
- Ledarskapet
- Förutsättningarna för chefskapet
- Styrningen och ledningen av verksamheten för att värna denna logikkedja

Ökat fokus på helhet och tillit i styrning och samverkan

Göteborgs Stad

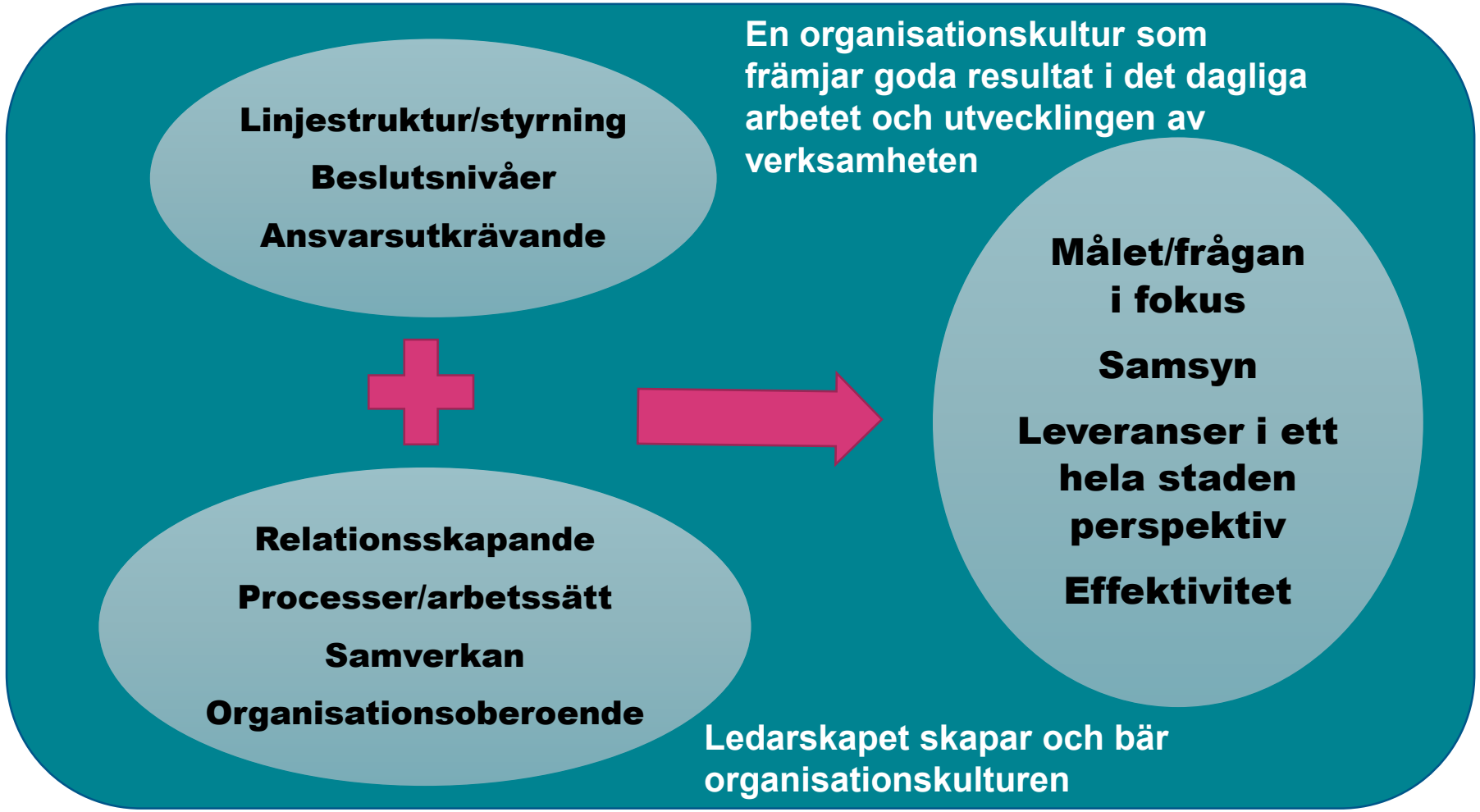

Hur förflyttar vi oss tillsammans?

Göteborgs Stad

"Change will not come if we wait for some other person or some other time. We are the ones we've been waiting for. We are the change that we seek."

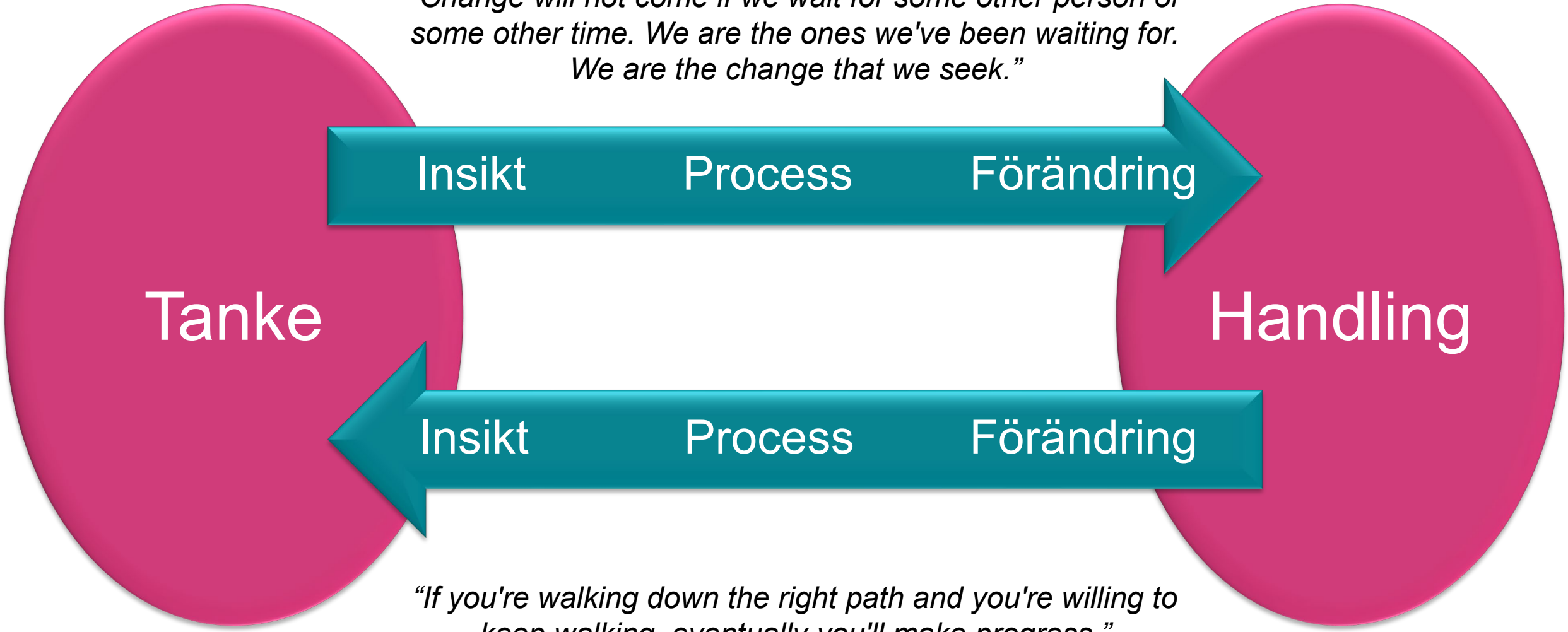

"If you're walking down the right path and you're willing to keep walking, eventually you'll make progress."

Att leta möjligheter för att möta utmaningarna

Göteborgs Stad

Efterfråga utredningar och underlag som möjliggör prioriteringar för att möta stadens utmaningar.

Ledning, styrning och kultur

Bestämma omfattning och ambitionsnivå på leveransen till våra målgrupper

Stadens utmaningar

Göteborgs Stad

- Utmaningar i ett regionalt och nationellt perspektiv
- Stadens egna utmaningar – omvärld och invärld

- Utmaningar avseende ”de mjuka värdena”
  - Fokus på kvalitet, resultat och nytta för dem vi är till för
  - Fokus på kärnverksamheten
  - Attraktiv arbetsgivare
  - Professionalitet, tillit och förtroende i ledarskapet
  - Förändringsresa mot en annan organisationskultur
  - Styrning och ledning